

Kitap Sanat | ELİF TANRIYAR | 02.01.2019 - 18:19, Son Güncelleme: 04.01.2019 - 10:34

'Alev' rengi bir 'sır'

Seramik sanatının efsane ismi Alev Ebüzziya, imzası haline gelen çanaklarıyla Galeri Nev İstanbul'a konuk oluyor. 19 adet sarı ve kırmızı çanağa dikkatli baktığımızda, ince nüanslarda farklı tonlara sahip olduklarını fark ediyorsunuz. Burada 'alev' rengi bir 'sır' var.

Bir mıknatıs gibi çekiyor beni. Bembeyaz bu mekândaki, tavandan gelen ışığın altında adeta içten gelen bir ışıkla daha da parlayan bir 'alev' rengine kapılıp, bir pervane gibi yaklaşıyorum. 19 adet sarı ve kırmızı çanak, içimde yarattıkları heyecana inat, tüm dinginlikleriyle karşıyorlar beni. Dikkatlice baktığımızda, hem kırmızılann hem de sarıların ince nüanslarda farklı tonlara sahip olduklarını fark ediyorum. Gözümün önüne ise hemen bir alev ışığı geliyor. Ve onun içindeki farklı kırmızı ve sarı tonları... Burada 'alev' rengi bir 'sır' var.

Galery Nev İstanbul'da, seramik sanatçısı Alev Ebüzziya Siesby'nin yeni işlerini ve dolayısıyla bu 'alev' rengi 'sır'ın hikâyesini, hem galerinin kurucu ve yöneticisi hem de sanatçının uzun yıllardır dostu olan Haldun Dostoğlu anlatıyor. "Biz Alev'le bir sergi açmaya birlikte üç yıl önce karar verdik. 2012 tarihli son sergisi siyah sırlı ve desenli çanaklardan oluşuyordu. Dolayısıyla bu seferkine dair tek bildiğimiz, siyah ve desenli olmayacaklarıydı. O sürekli olarak yeni sır denemeleri yapar. Sır ise renkle ilgili bir şey... Ve üç yıl önce kırmızıyı denemeye başladı. İlk örnekler tam istediği mükemmellikte çıkmıyordu. Kırmızı çok zor bir sır. Ancak ardından güzelleşip düzelmeye başlayınca, tamamını kırmızı bir sergi yapalım diye bir fikir geliştirdi. O arada sanılar da çıkıyordu. Sanı aslında onda eskiden de vardı. Hatta Ercüment Kalmık Müzesi'nde '7 Sarı Çanak' sergisi yapmıştı. Böylece, 'Bunlar birbirini çok güzel destekledi. Biz bu sergiyi kırmızı değil de sarı-kırmızı yapalım' dedi. Ve o fikir gelince de üretime başladı. Çanakların formu ise onun hayatı boyunca yaptıklarından oluşuyor.

Hepsi aslında birbirinden farklı. Kalınlıkları, cidarları, ağzının kıvrımları, ağzındaki çizgilerin farkları var. Ama çanak olarak bakarsan 6 bin yıllık bir mazisi olan bir şey bu. Alev bunun son 50 yılı ile meşgul. Bu coğrafyada Mezopotamya, Mısır vs'den beri geliyor. Dolayısıyla sanatçılık hayatının büyük kısmını İskandinavya'da geçirmesine rağmen, aslında kendisi Mezopotamya'dan Selçuklu'ya süren o çizginin devamı. Danimarka'ya gitmesinin nedeni ise bu sanatın tekniğini en iyi yapılan yerde öğrenmek... Serginin düzenlemesine gelince; daha önceki sergilerinde farklı farklı podyumlarda yer alan çanakların, bu kez bir arada durabileceği tek bir podyum istedi. Ve kendisi bu 19 çanağı, farklı renk tonları ve boylarını göz önünde bulunduran bir kompozisyonda düzenledi."

Asıl sürpriz beni sonrasında bekliyor. Dostoğlu, tek tek çanakları eliyle tıklattıkça, hepsinden bambaşka sesler yükselmeye başlıyor. Bu çanaklar, adeta ilahi bir boyutta sonsuz bir dinginlikle titreşiyorlar. Tüm zamansızlıklarıyla kâh evrendeki galaksileri, kâh her biri eşsiz olsa da, aslında tek bir ruhu paylaşan insanoğlunu çağırıyorlar bana. Hâlâ onun 'sırrının' peşindeyim. Aradığım cevabı ise Çin Sung dönemi seramikleriyle ilk tanışmasını anlattığı bir mektupta buluyorum. İlgisini ilk çeken bir çanak değil, bir attır: "Öylece hareketsiz durmasına karşın onu saran toprak ve havayı sarsıyordu. Bütün içtenliğiyle, bu titreşen sonsuz dinginliğin benim çanaklarımda olmasını istediğim 'şey'in ta kendisi olduğunu söylemeliyim."

İDGSA Heykel Bölümü'nde eğitim görmüş [Alev Ebüzziya Siesbye](#)'nin çanakları, birer heykel niteliğine de sahip. Öte yandan, Ebüzziya'nın yüksek pişirilmiş gözeneksiz seramikleri teknik ustalık bakımından da eşsiz olarak değerlendiriliyor. İnsana havada süzülüyor etkisini veren formlarıyla bu çanaklar, mükemmelleştirilmiş taban yapılarıyla da, onu dünya seramik sanatının sayılı ustaları arasına yerleştiriyor. Tarihte bildiğimiz en eski form olan çanağı, toprak ve rengin yanı sıra, boşluğu da biçimlendirerek çağdaş sanatın bir nesnesi haline getiren Ebüzziya'nın zarif eserleri, 30'dan fazla uluslararası müzede de izleniyor.